

Werkbezoek MOgroep aan Welzijnswerk Midden-Drenthe 16 april 2015

Op donderdag **16 april jl** brachten Marijke Vos en enkele medewerkers van de MOgroep een bezoek aan [Welzijnswerk Midden-Drenthe](#). Het thema van het werkbezoek was *sociale kracht in een plattelandsgemeente anno 2015*. In de dorpen Beilen, Witteveen en Zwiggelte zagen we vele voorbeelden van burgerkracht, met sociaal werkers in een ondersteunende rol.

Directeur Annelies Bakelaar heette ons welkom in het Karspelhuis in Beilen. Ook bestuursleden en medewerkers van Welzijnswerk Midden Drenthe waren aanwezig, evenals enkele raadsleden van de gemeente.

Bewoners en vrijwillige inzet

De gemeente bestaat uit 21 dorpen, ieder met een eigen geschiedenis en karakter. In deze dorpen zetten bewoners zich in voor een prettige leefomgeving, ondersteund door de sociaal werkers van Welzijn Midden Drenthe. Samen met bewoners brengen zij wensen of problemen in kaart, om erna gezamenlijk oplossingen te bedenken. Een actuele kwestie in deze regio is het ontbreken van een glasvezel netwerk, een levensader in een landelijk gebied. Zonder glasvezel kan er onvoldoende gebruik gemaakt worden van bijvoorbeeld digitale dienstverlening, ehealth, domotica.

In veel dorpen is de 'participatiesamenleving' al bloeiend, met veel inzet van bewoners. Willem Tanis, die zich als vrijwilliger inzet in het dorpenoverleg, vertelt: "vrijwilligers kunnen veel, geef hen een volwaardige plek. Initiatieven van vrijwilligers hebben wel in de meeste gevallen een professional nodig, die ondersteunt en faciliteert, die verbindingen legt tussen ideeën, mensen en dorpen, en ervoor zorgt dat ervan elkaar geleerd wordt. Maar het initiatief blijft van de dorpen en de bewoners zelf."

Dagbesteding in Pluspunt

Sociaal werker Tanja Tilkema presenteerde de dagbesteding 'Pluspunt' die voor en met ouderen wordt georganiseerd in het Karspelhuis. Een rondleiding bracht ons naar de twee 'huiskamers' waar ouderen terecht kunnen voor ontmoeting, ondersteuning en beweging. Er wordt aandacht besteed aan bijvoorbeeld geheugentraining en reminiscentie: verhalen delen over vroeger. Ook worden er indien nodig persoonlijke gesprekken gevoerd met ouderen die hulp nodig hebben. In een filmpje vertelden ouderen wat deze voorziening voor hen betekent: velen kijken uit naar de dagbesteding, het geeft zin aan hun leven. Via huisbezoeken worden ouderen gestimuleerd deel te nemen. Voor ouderen die niet meer zelfstandig uit huis kunnen wordt op maat aan huis aanbod gegeven. Welzijn Midden Drenthe werkt er nauw samen met onder meer thuiszorg, huisarts en mantelzorgers.

Dorpszorg

Uitgangspunt voor het initiatief Dorpszorg is wat de dorpsgemeenschap kan betekenen voor de mensen die zorg nodig hebben, en hun mantelzorgers. Sociaal werker Janneke Verdijk en vrijwilliger Willem Tanis vertelden dat vrijwilligers via huisbezoeken onderzoek hebben gedaan naar behoeftes bij bewoners. De uitkomsten zijn gebundeld in een Umkiekkaart en worden gedeeld met lokale partijen. De [Stenden Hogeschool](#) ondersteunt het project en vertaalt bevindingen ook naar de opleiding van professionals.

Dorpsbelang Witteveen

In het dorpshuis De Tille in Witteveen -een oude school die leeg kwam te staan na sluiting- hebben de bewoners het heft in handen genomen en er een bloeiend dorpshuis van gemaakt. We zien hier veel 'eigen kracht'!

Er worden door bewoners diverse activiteiten georganiseerd voor jong en oud, gericht op educatie, ontspanning en ontmoeting, zorg en verzorging. Bijvoorbeeld voorlichting en thema avonden. Leuk initiatief zijn de avonden waarin bewoners als sprekers vertellen over hun levensloop, vak of passie. Het uitgangspunt: eigen initiatief. En eigen verantwoordelijkheid om het pand schoon en heel te houden. Ook jongeren kunnen het dorpshuis vrij gebruiken voor eigen activiteiten, ze krijgen 'de sleutel'. Dit gaat heel goed in de praktijk, maar fouten maken mag en daar kunnen jongeren van leren. Door het hele dorpshuis hangen foto's van bewoners, zo zijn ze altijd 'in huis'.

Het is gelukt om ruimtes te verhuren aan kleine ondernemers zodat er in het dorp nu ook een kapper, pedicure, fysiotherapeut, voedingsconsulent, peuterspeelzaal en kinderopvang is. Ook de apotheek zal de ruimte gebruiken voor het geven van voorlichting over medicijngebruik en gezondheid. De lijnen met de gemeentelijke contactambtenaar zijn kort, bijvoorbeeld voor vergunningen e.d.

Sociaal werk van belang

De sociaal werker van Welzijn Midden Drenthe geeft bewoners en vrijwilligers belangrijke steun: meedenken, faciliteren, kaderen, soms afremmen, veel verbindingen leggen, kennis delen bevorderen en zo nodig mediation tussen bewoners/partijen. De sociaal werker is voor gemeenten ook een partner in de 'lokale democratie' doordat deze dorpsraden ondersteunt. De stem van de bewoners wordt serieus genomen.

Met mekaar, veur mekaar

In het dorp Zwiggelte werd eerst een presentatie gegeven over 'Met mekaar, veur mekaar': bewoners hebben met ondersteuning van Welzijn Midden Drenthe een visie op de toekomst opgesteld, die is aangeboden aan de wethouder. Werkgroepen van bewoners zijn nu ook betrokken bij het bedenken van een aanpak om de visie en doelen te realiseren, op het terrein van huisvesting, ouderenzorg, (verkeers)veiligheid, jeugd.

Jeugd

Wethouder Bent vertelde vervolgens over de veranderingen in het jeugddomein. De 12 Drentse gemeenten hebben een regionaal transitie arrangement afgesproken, met vooral gezamenlijke inkoop voor zware jeugdzorg. Men is onderling solidair als het om kosten en werkelijke afname gaat en hanteert het profijtbeginsel: investeren in een goede basisinfrastructuur wordt beloond. Uitgangspunt is de visie op 'Positief opvoeden in Drenthe', gericht op snelle hulp en ondersteuning voor wie dat nodig is. Er worden 8 interventie niveaus onderscheiden, van licht (schriftelijke voorlichting) tot zwaar (jeugdinstelling). Prioriteit is een stevige preventieve basisinfrastructuur, met een duidelijke link met het onderwijs. Het inzetten van hulp gaat snel en goed. Afstemming

tussen eerste en tweede lijn is vaak nog wel lastig. Zo zijn er verschillen in opvattingen over privacy, en er is niet altijd een goede terugkoppeling na een verwijzing.

Jeugdteams en brede sociale teams

De gemeente heeft gekozen voor 3 jeugdteams (met 1 coördinator) naast brede sociale teams. In elk team zitten sociaal werkers van Welzijn Midden Drenthe en de jeugdgezondheidszorg (partners Centrum voor jeugd en gezin). De professionals in het jeugdteam blijven in dienst van hun 'moederorganisatie'.

Twee sociaal werkers uit de teams vertellen dat zij bij alle relevante partijen (150) langs zijn geweest om kennis te maken en te signaleren. Ze geven advies en ondersteuning aan ouders en kinderen en zijn voor hen ook intermediair voor het aanvragen van een PGB.

Opvallend is dat de vraag naar zware jeugdzorg afneemt, terwijl de vragen aan de jeugdteams toenemen. De vragen aan het jeugdteam lijken ook zwaarder van aard te worden, zoals vechtscheidingen en huiselijk geweld; 5 gesprekken is dan vaak te weinig. Het is nog niet duidelijk wat dit precies betekent: slaagt de transitie hier? Of raken er groepen buiten beeld? Komende maanden zal dit gevolgd worden. Lastig is dat de gemeente nog steeds geen betrouwbare gegevens heeft over welke kinderen jeughulp hebben gehad.

Met de presentatie van de jeugdteams kwam er een einde aan een inspirerend werkbezoek, waarin we veel kracht van bewoners hebben gezien, met onmisbare steun vanuit Welzijn Midden Drenthe.